

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fil. Negyedévre . 3 kor. — fil.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fil. Negyedévre . 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos.

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Debreczen város közigazgatási szervezete.

III.

Minden jóra való háztartásban a gazda tervet csinál magának, a melynek keretein belül költ, megszabván előre jövedelméhez mérten, kiadása határait.

A városi háztartásban a gazda egész hivatalt tart magának, a számvevőséget, a melylyel kiadásai és bevételei mérlegét elkészítteti. Ennek a hivatali szervének tehát különösen pontosan kell működnie, mint a legjobb járásu órának.

Mikor a városok rendezése idején a városi számvevőségek akképen szerveztettek, hogy azoknak tagjai nem választatnak, hanem életfogytiglan ki-neveztetnek, akkor az az elv volt irányadó, hogy a közvagyon kezelői és ellen-örzői függetleníttessenek a választás esélyeitől és annál hatékonyabban föl-emelhessék szaktudásuk alapján, súlyo-sabb tiltakozásukat, ha kell, a gyám-kodásra szoruló városi gazdálkodás, illetve költségek ellen. Mindjárt utána tehetjük, hogy — a multban ez meg-

is történhetett szépen, mutatja az ered-mény.

A városi szervezeti szabályzat egész sereg számvevőségi tisztviselőt sorol föl és hagy meg, a kikkel a nagyméretű gazdálkodás és hivatalos pénz-kezelés nyilvántartatik és ellen-öriztetik. De az a szabályzat a legszü-kebb szavu rendelkezés mellett *egy szót sem szól bizonyos hivatali ügyrend be-állításáról, a mely nélkül oly hivatali organum, mint egy városi számvevőség, pontos ellenörző rendszer mellett nem is képzelhető.*

Mindezek daczára így volt, van és lesz is, ki tudja meddig?! Pedig meg kellene világosan és félre nem magyarázható módon határozni a költsé-gvetés tervezetének készitési módját, a megszavazott, átm-neti kiadások be-állításának rendszerét, minden ügy-osztály vagy külön közigazgatási ág külön részlet-költségvetését alapul véve, áttekintő összesítést készíttetni el irt módozatok megtartásának kötelezett-ségével. Azután külön számvevőségi ügyviteli szabályzat alapján osztani be a könyvelési, pénz-utalványozási, tar-tozások és bevételek nyilvántartási for-máit, külön meghatározott szabályok

szerint a költségvetés affektualása alap-ján, összehasonlító és ellenörző módon zárszámadási tervezet készítésére szak-szerű utasítást előírni; végül meghatá-rozandó — és erre kiváló súly he-lyezendő — a számvevőségi szakbeli tisztviselők által az összes többi városi hivatalok pénzkezelésének ellenörizési joga és kötelezettsége.

Csak ezen vázlatos teendő-föl-sorolás és munkaterv rövid áttekinté-séből is látszik, hogy mily alapos az a szervezeti szabályzat, mely mindennel néhány, alig valamit mondó szakasz-ban végez, részletes utasítást pedig az eljáró szakbeli tisztviselő, saját jog-körének és köteletségének macskamódra való megsejtésén kívül soha sem láthat, tehát nem is alkalmazkodhatik.

A városnak saját maga háztartása mellett az az állami köteleesség is terhe, hogy az *ad t kezeli*. Ez az ügy-osztály szintén van annyira fontos, hogy alaposan megbírálhassa ügykeze-lését a közönség, annyival inkább, mert a modern nagy adózási teher folytán ez a hivatal szívja föl az állampolgár mindenféle jövedelmének, vagyonának, vagy keze keserves munkájának egész évi nagy százalékát és ezenkívül

Első segély.

(Mentés dióhéjban.)

Irta: **Dr. Kovách Aladár.**

Mindenkit érhet baleset, tehát el kell készülnünk a bajra, s ha már megtörtént, ne ijedjünk meg, hanem nyujtsunk magunk első segélyt, addig míg megjön az orvos, aki tulajdonképeni mestere az első segély-nyujtásnak.

Sebek. A sebet mossuk ki tiszta viz-zel, s fedjük be tiszta kötőszerral (sebvatta, kendő) ezt pedig oda kötjük a sérült test-részhez kendővel, vagy ha van pólyával. A megmárt, vagy égési seb is csak így ke-zelendő. Az égést megolajozhatjuk, a hara-pott sebet ép ajakkal kiszívhatjuk.

Nem szabad a sebre a tiszta kötő-szeren kívül semmit sem reá tenni; tehát meszet, falevelet, pókhálót, földet, ganéjt a sebre tenni ártalmas, mert ezek súlyos vér-mérgezést idézhetnek elő.

Ha a seb vérzik, fölötte a kötést erő-sebben szoritjuk meg, oly erővel, hogy a vérzés elálljon. Nem szabad a sérültnek nyugtalanodnia, mert elvérezhetik; míg ha gyugton marad, a vérzés magától is elállhat.

Ficzamodás, törés. Ha valamely izületről vagy csontról azt hisszük, hogy ki van ficzamodva, vagy hogy el van törve,

ugy hagyjuk abban a természetes helyzet-ben, a melyben a betegnek legkevesebb fáj-dalmat okoz és hívjunk rögtön orvost.

Nem szabad: a ficzamodott vagy tört testrészt huzogatni, nyomogatni, beigazítani akarni, mert ehhez csak az orvos ért.

Göresök, (nyavalyatörés, szivbaj stb.) Ha valaki görcsökben rángatózik, vigyázzunk, hogy meg ne üsse magát s ruháit oldjuk fel.

Nem szabad: a görcsös beteget leszo-ritani, vízzel leönteni, hüvelyét kifeszíteni, mert ez csak növeli a görcsöt.

Ájulás és gutaütés. A ruhákat megoldjuk (gallér, gatyá, fűző, szij), a be-teget lefektetjük. Ájulásnál az arc vértelen, halvány, tehát a fej alá nem teszünk párnát, hogy a vér a fejbe tódulhasson. Gutaütésnél a beteg arca vörös, fejét és vállát tehát párnára helyezzük (fél ütőhelyzetben), hogy vére könnyebben folyhasson fejéből a testébe.

Nem szabad: az ájult vagy gutaütött embert körülállani, mert jó levegőre van szüksége; nyissunk ablakot s ha a beteg képes, igyék néhány korty friss vizet.

Akasztás, megfuladás veszélye (viz-beesés vagy megakadt falat következtében), mérges gázok belehelése. Ez eseteknél a lélegzés akadályát kell eltávolítani és pedig a hurkot a nyakról le vesszük, az iszapot vagy megakadt falatot mutatóujjunkkal a

szájából kiragadjuk, kivisszük a beteget a rossz légkörből a jó levegőre. Különben a szerencsétlen ruháit megoldjuk, arcát vízzel lefecskenedezzük, erős eczetet, tormát sza-goltatunk vele, orrát tollal csiklandjuk, tagjait ruhával dörzsöljük s ha minderre nem lélegzenék, ugy az, aki tud, csináljon mesterséges lélegzést mindaddig, míg az orvos megérkezik (t. i. ütemszerűen, válta-kozva, percenkint 15-ször, nyomja a fél-karokat a mellkashoz és emelje fel ismét azokat a beteg feje fölé).

Nem szabad az akasztottat levágni: ha a teste nincs alátámasztva, mert a földre esik s súlyosan megüti magát.

Nem szabad: a vízből kifogott egyént fejére állítani.

Nem szabad: mérges levegővel telt helyiségbe (kut, pincze stb.) tüzzel (gyertya, fáklya, lámpás) bemenni, mert robbanás történhetik.

Mérgezés. Ha valaki a száját felmaró mérgett ivott (lugeszenczia, választóvíz, savak) annak adjunk tejet, olajat, tojás fehérét inni.

Ha valaki nadragulya-, sisakavirág-, morphiom- (mák), zsáspa- vagy rossz gom-bával, bürük, gyűszünke, patkány-mérgeggel (arzen) vagy rossz hussal mérgezte meg magát, akkor hányást kell előidézni. még pedig úgy, hogy meleg vizet itatunk s a

Dávid Jakab új vaskereskedése

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) **Vasak és vasnamúk, konyha berendezési és gazdasági cikkek, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára.** Olcsó beszerzési forrás.

állami megbízatás alapján állami jogot gyakorolván, az állam hatalmának erejével intézkedik.

Meg sem kísérlem annak a sok panasznak a körvonalozását, amelyből adókvetés, nyilvántartás, vagy fizetés alkalmával — mondhatni minden egyes adófizető — bőségesen és keservesen ki szokta venni évente a részét.

Óriási hivatal dolgozik ezen milli-ókat kezelő ágba és nem számítva az adótörvények és államkormányi rendeletek veszedelmes utvesztőit, ki lehet mondani, hogy itt *sem egyéni képesítés, sem a kezelés biztossága nem áll arányban azzal az óriási hatalommal, amelynek vasereje szolgálati utasítás és körülírt jogkör nélkül, mindnyájunk zsebére szabadon ránehezedik.* Hol van itt — minduntalan tömérdek pénzről lévén szó — eljárás szabályzat, mely kötné a tisztviselőt és fölvilágosítaná az adófizetőt? Miféle elméleti és gyakorlati előképesítés kívántatik azoktól, akik a legfontosabb kivetési, leírás, nyilvántartási dolgot végzik?

Ha valamelyik közigazgatási ágba elengedhetetlen, égető szükség van közszolgálati szabályzatra és pedig igen részletesre és nagyon szigorúra, akkor az adókezelés ügyosztálya az, mert a jelenlegi rendszer mellett csodákat kell, hogy műveljen az a főnöki ellenőrzés, hogy csak nagyjában belásson a teendők tömkelegetbe; el is lehet e rendszerről mondani, hogy igazán a „becsület hivatala“, mert száz meg száz törvény, ezer és ezer rendelet kötelezi az adófizetőt, de védeni csak az eljáró tisztviselő becsületessége védelmezi.

A városi mérnöki hivatal az rvezése hat év előtt egy általános város-szervezés előestéjének sejtelmével állit-

torkot ujjal vagy madártollal piszkáljuk; hányás után erős kávét, teát, meleg bort nyújtunk a megmérgezettnek, kihez gyorsan orvost hivatunk.

Hogy többször hányhasson a beteg, közbe vízzel vagy tejjel itatjuk. Lenszenciás mérgezésnél citromlevet vagy boreczetet is adagolhatunk.

Nem szabad: hánytatni, ha a beteg száját a méreg felmarta.

Nem szabad: tejet meg olajat adni, ha a mérgezet egyen oldott gyufafejeket (phosphor) vagy korisbogár-merget vett be.

Megfagyás. A megfagyottnak testét fokozatosan fel kell melegíteni, hóval vagy ruhával dörzsölgetni. Ha a beteg magához tért, meleg italokkal traktáljuk.

Nem szabad: nagyon meleg szobába hirtelen bevinni s erősen megmarkolni, mert a fagytól meredt keze, lába eltörhetik.

Napszúrásos egyént hűvös helyre visszük, italt látjuk el s fejére hideg borítást teszünk.

Jelszó: Ne ártsunk, aki nem ért hozzá, ne bánts! Különben a helyes első segély nyújtását mindenki megtanulhatja a „Budapesti Önkéntes Mentőegyesület“ télesterelőadásain.

tatott be a mai alakjában és bizony alig hat év megmutatta, hogy város-rendezési politikánk nincsen, vagy ha az van, pénzünk nincsen.

Utczaszabályozás, szépítés, köz-épületek emelése, magánépítkezés rendezése és egész sereg ily természetű közszükség szóba került, részben ilyenféle tervek készítették is, de — a megvalósítás idejét sem a tanács, sem a mérnöki hivatal nem tudja jelenleg megálmodni sem.

A szervezet módosítása most a törlésekben nyilatkozván meg, szinte bámulatosan egyértelmű közóhajra, e hivatali szaknál legnagyobb mérvű állásmegszüntetés és kiadás-leszállítás igyekezete tapasztalható. Nincs minden humor nélkül az a mohóság, a melylyel még a lehetőségét is elzárni kívánja az általános közvélemény annak, hogy ez idő szerint a város mérnöki hivatalának módjában legyen építkezni.

Mindenesetre egészségtelen állapot a mostani, közelfekvő indoku az amputáció, melyben sokan gyönyörködnek; csömör után az emberi szervezetben is éhezés következik.

Igy szokott aztán az éhes ember ingerlékeny lenni és tölti a bosszuját azon, a mit elől-utól talál, — tehát természetesen a rendőrségen is. Mert ez mindig kéznél van, mindenkor lábatlankodni a kell és a becsületes polgári étvágycsinálás egyik fajtája — a rendőrség szidása.

De rá is kellett szolgálnia, mert egyik szervezetét sem módosították még a helyi közigazgatásnak annyira és annyiszor összevissza, mint a rendőrségét. A nagy közönség még bele sem szokott az egyik kerületi beosztás rendszerébe, jött helyébe más, aztán egy gondolatra rossz lett a kerületi rendszer jön ismét a központosítás. Most itt a sok dolog, most amott; a ki nagyobb tud kiáltani, az jobban magára vonja az intézők figyelmét, kihelyezés behelyezés egymást váltják föl, — csak rendőri létszámszaporításról és rendőrlégénységi fizetésemelésről nem szól az ének, de azért esetről esetre föltes hatóság, közönség és sajtó megbotránkozik azon, hogy valóban mily szegényes a közbiztonság ellenőrzése és hogy (ki sem merem írni) a meglevő fizetésre nem pályáznak közrendőröknek tisztességes, művelt, iskolátvégzett, pontos, odaadó, megvesztegethetlen, éptestű, munkabíró, katonaviselt — notabilitások. Mert itt áll a legpompásabb arányban egymással a kötelesség és a fietés.

Ez ugyan nem a mostani hangulathoz való téma, de azért nincs olyan szervező vagy nem szervező a ki alább óhajtana szállítani — a változott viszonyokra való tekintettel — a kötelességteljesítés mértékét.

Pedig a rendőrség különféle szervei csinálják az egész tulajdonképenvaló közigazgatást. Az egész város lakossága minden ügyében-bajában (fel-

sorolni szinte lehetetlen) a rendőrség ügyosztályaira van utalva. Itt kell a legteljesebb személyi megbízhatóság, pontosság, gyorsaság, hogy mindenki lelkiismeretes tisztviselőtől kaphassa a maga kívánnivalóját. Rossz modorú, elégedetlen, feketevérű eljáró közeg elrontja az egész közigazgatást, míg az előzékenység bizalmat önt a hivatallal érintkezőkbe, hogy a köztisztviselőt nem kell okvetlenül ellenségnek, — sem mindenki által fizetett cselédnek tekinteni.

Magasabb hivatali állásokban erély és áttekintő képesség, az alantas közegeknél kellő tudás és műveltség hiánya okozza valójában a rossz közigazgatást. Különösen az ugynevezett kezelőszemélyzet, melynek jóságától rendkívül sok függ, (csak az tudja, a ki valaha a hivatalok belső műhelyében látta ezek működését,) kerül a városnak tömérdek pénzébe. A költségelőirányzat szerint a meghatározott fizetésen kívül óriási összeg a személyi tulkiadás, mégis riktó ellentét mutatkozik e nagyszögű pénz és az egész közigazgatási szervezet gyorsasága és pontossága között.

Főhatalmazás nélkül rendszeres személyi pótlékok és jutalmazások kunyorálása, úgy hogy a kinek jóakarói vannak, az néhány száz koronát rendszeren kívül könnyen jutalmaztathat magának évenként.

De azért az egyszerűsítés — pedig törvény is van rá — sehogyszem mutatkozik, sőt ez az idő növelte tulajdonképpen a kezelés költségeit. Ennek összes ágaiban még mindig divik a régi patriarchalis lassúság és tempózás, vagy a régi osztrák bürokrácia vaskalaposágának bolondgombái, melytől általában most is illatos az egész közigazgatás széles Magyarországon.

Ily tengere mellett a javítani valóknak bizony csak szépség-tapas az a néhány módosítás a közigazgatás ábrázatán, amelylyel a szervezeti szabályzat megfoltoztatik.

Országos törvényt nem léptetnek életbe végrehajtási utasítások nélkül, *egy kis taromány nagyságával bíró város közigazgatási szervezete „közszolgálati pragmatika“ nélkül igazán olyan, mint a tálalás — kés, villa nélkül.* Mert abban a valóban szegényes szervezeti szabályrendeletben nem telhetik gyönyörűsége senkinek, aki nem áztatja magát azzal, hogy ért valamit a közigazgatáshoz.

Minden ügyosztály és hivatali ág jogköre és kötelessége részletesen szabályozandó, alapos tanulmány és kellő szakismeret alapján. Addig lehet egy két sz kaszsal több vagy kevesebb, nem változtat a mai állapotot, melynek öröme és bűje között mindenki joggal sóhajthatja:

Jó közigazgatás, jöjjön el a te országod!

Calamus dr.

KOSTYA JÁNOS ékszerész és zsebóra raktára

Debreczenben, Széchenyi-utca, a reform. kistemplom mellett — arany és ezüst ékszer áruit, arany és ezüst zseborákat
Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő szolid berendezésű igen finom kivitelben a legjutányosabb árban, a valódiságért jótállva. Mindennemű arany és ezüst új munkát, alakítást, javításokat gyorsan és pontosan a legolcsóbb árban saját műhelyemben készítek. — Régi arany törmelékét a legmagasabb ártért becserélek, vagy készpénzért veszek.
Helybeli és vidéki megrendeléseket pontosan és lelkiismeretesen teljesítek.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A gázgyár költségvetése.

Debreczen, okt. 8.

A gázgyár költségvetését tárgyalta tegnap délután a jog- és pénzügyi bizottság Vecsey Imre elnöklésével tartott ülésén. Nem akarjuk ezuttal nemtörődomséggel vádolni a bizottság tagjait, mindössze azt konstaláljuk, hogy a bizottság választott tagjai közül Márton Imrén kívül senki sem volt jelen. E szerint a legmesszebb menő irigység sem foghatja reá a bizottsági tagokra, hogy valami tulságos lelkiismeretesek volnának.

A tréfától és pajzán megjegyzésektől a komoly dolgokra térve nem tartjuk egészséges állapotoknak ezt a nemtörődöm rendszert. A bizottság tagjai vagy komolyan fogják fel köteleességüket, vagy nem. Ha a gázgyár, a város e legérdekesebb és legszébb üzleti vállalata sem tarthat érdeklődésre számot, mi lesz akkor a boldogtalan iskolaügyekkel s más ehhez hasonló társadalmi kérdésekkel. Redszert feltétlenül kell követni minden bizottságnak, a jog- és pénzügyi bizottság rendszere pedig csak a pontosság lehet.

A néptelen gyűlésről tudósítók az alábbiakban számol be.

A gázgyár költségvetése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén jelen voltak: Vecsei Imre elnök, Körner Adolf, Ábrahám László, Aczél Géza, Roncsik Lajos, Márton Imre, Debreczeni Jenő és Varga Károly előadó.

Vargha Károly reflektálta a gázgyár költségvetését s a felvilágosító észrevételeket Debreczeni Jenő adta meg. A költségvetés szerint az előirányzott bevétel 299,650 korona, kiadás 268.680 korona. Valószínű azonban, hogy ez még aránylagosan emelkedni fog. A gázgyár üzleti menete ez idő szerint kifogástalan, jövedelem emelés minden kecségetés nélkül helyezhető kiállításba.

A bizottság úgy általánosságban, mint részletekben elfogadta a költségvetést és ajánlólag terjeszti a közgyűlés elé. — Mindössze azt a megjegyzést tette, hogy a mostani gázgyári függő kölcsönt, tekintettel a kamatláb változandó voltára, állandósítani kellene. Ez a figyelemre méltó indítvány azt hisszük a közgyűlés helyeslésével fog találkozni. A tételenkénti tárgyalás 5 óráig tartott, ekkor rekesztette be Vecsey Imre a tanácskozást. A tárgysorozatba kitűzött két tárgy előkészítés hiánya miatt csak a legközelebbi gyűlésen kerül tárgyalás alá.

Krónika.

Mire jó az eső? Társadalmi életünk egyik ismert tagja a szokottnál sebezhetőbb haladt a főtéren. Természetesen ez feltűnt barátainak, akik megkoczkáztatták a kérdést, hogy mi indítja ilyen lóhalálban való sietségre.

— A kaszinóba megyek, volt rá a lakónikus válasz.

— Hát már fellendült a kaszinói élet?

— Igen! Amióta az eső esik.

A ki haragszik. Nap nap mellett sokféle izlésű és igényű látogató fordul meg a mi színházunkban. Vasárnap este is fültanui voltunk, mikor egy ur a hátunk megett hangosan adott kifejezést fura igényről tanuskodó véleményének. Éppen Palágyi

és Mezei hányták le magukról az oláh gnyát, mikor kitört a kaviár izlésű ur:

— Ez mégis bosszantó! Már megint elkéstem egy nappal. Ilyen pechem van nekem. Olyankor tudok a színházba jönni, a mikor a férfiak vetkőznek.

Párbajellenes liga. Nagyváradon párbajellenes liga alakult. Igen sok tekintélyes ember tagja már is ennek az érdekes szövetkezének, a mely — szívesen koncedáljuk — hogy teljes célzattal alakult. A sok illusztris név között ott van egy törvényszéki bíró neve is, Kepes L. Miklósé. A bíró ur félkezű ember, de egyike a legjobb magyar bírónak. *Jobb kezét párbajban veszlette el!*

— Ugy tetszik, hogy egy kissé későn iratkozott be a párbajellenes ligába.

Husz esztendővel előbb tagja lenni, egészen más lett volna.

VIDÉK.

Szökés a katonai szolgálat elől.

— Saját tudósítónktól. —

Négy székely legény szomorú sorsáról kaptunk hírt Gyimesről. Mind a négynek be kellett volna vonulnia a katonai szolgálatra, de hogy ezt elkerüljék, Romániába akartak átszökni, de a határ szélén utolérte végzetük. Gaal István, Csibe Lőrincz, Máté István és Felkes Mihály csiki legények nagyon féltek a katonai szolgálattól s hogy ezt elkerüljék, átakartak szökni Romániába. Még a múlt héten bevonulás előtt két nappal éjnek idején eltűntek hazulról.

Két nap a hegyek között bujkáltak s a harmadik nap, pénteken éjjel a gyimesi szoros közelében akartak átmenni a határon, az ugynevezett csempészek útján. Ezt a rejtett ösvényutat azonban a határőrség szigorú szemmel szokta tartani. A négy legény pénteken reggel koromsötétségben batyuval a hátukon haladt ezen az uton, a mikor egy őrző látta észrevette őket és rájuk kiáltott, hogy álljanak meg. A legények ekkor futásnak eredtek s mint-hogy az őrző másodszori felhívására sem állottak meg, utánuk lőttek.

Az első lövésre Gaal és Csibe elbukott, a másik kettő azonban tovább futott, de a második lövés ezeket is eltalálta. Gaalnak és Csibének a hátán furdódott be a golyó s halálukat okozta, a másik kettő azonban még él, de oly súlyos sérülést szenvedtek, hogy aligha maradnak életben. Ha felgyógyulnak is, örökké nyomorékok maradnak. Kihallgatásuk alkalmával bevallották, hogy mind a négyen a katonaság elől akartak átmenekülni Romániába.

Meghalt a szeretője miatt. Izgalmas jelenetnek voltak szemtanui vasárnap reggel a szőlősi állomáson, a vonaton utazók. Pordány András szőlősi legény — így írják nekünk — több pajtásával vasárnap reggel indult utnak, hogy bevonuljon az ezredéhez. A legényeket kikísérték az állomásra a szülők s rokonok, még a lányok is. A mikor a vonat beérkezett, érzékeny bucsuzás után a legények beszállottak a vonatra. Az otthon maradottak sirtak és jajveszéltek, de legjobban sirt Butykai Erzsi, a ki a távozó Pordánynak jegyese volt. A leányt úgy kellett elszakítani a legénytől, folyton azt hangoztatta, hogy a válást nem tudja túlélni. A jelen-

voltak vigasztalták, csitították a leányt, de az csak annál keservebben sirt. A mikor a vonat megindult s Pordány még egyszer kitekintett az ablakon, a leány utána futott a vonathoz s az egyik kocsi lépcsője elkapta, miközben elesett s befordult a kerek alá, a mely rögtön ketté vágta a szerencsétlen teremtést. A vonatot rögtön leintették és megállították a nyílt pályán, de a leányt már csak darabokra tépve szedték ki. A vonaton ülő Pordányt az eset annyira meghatotta, hogy szivgörcsöket kapott s e miatt őt is le kellett szállítani s vissza vitték Szőlősrre, a hol ápolás alatt van, de aligha marad életben.

Pénzhamisító bolgárok. Nagy kiterjedésű pénzhamisító bandának jutottak nyomába — mint nekünk írják — Pattán. A múlt héten ugyanis a piaczon bolgárok zöldségfejeket árultak s ezektől vásárolt Rupli Antalné is, a ki egy huszkoronás bankjeggyel fizetett. Az illető bolgár nyolcz darab fényes ezüst forintot adott vissza Ruplinénak, a ki a piacról egy rövidáru üzletbe ment bevásárolni. Ott, a kapott ezüsfintokkal akart fizetni, de a kereskedő kijelentette, hogy azok hamisítványok. Az asszony akkor a csendőrséghez fordult, a mely a bolgárt, Maracsev Lázót megmozdította s még 48 darab hamis ezüst forintost találtak nála. Vallatóra fogta a csendőrség, de azt állította, hogy a pénzt egy ismeretlen embertől kapta, a ki egy százforintos bankjegyet váltott neki. A csendőrség nem adott hitelt a mesének, hanem a bolgárral kimentek a község határában lévő kertészi telepre, a hol bolgárok laknak s ott kutatást tartottak, melynek meglepő eredménye volt. Minden szükséges eszköz, a mely a pénzhamisításhoz szükséges, ott volt. Koronákat és forintokat gyártottak. A csendőrség lefoglalta a mintákat és olvasztó tégelyeket, továbbá a 12 kiló súlyú hamisítványt, a mit azután a letartóztatott Maracsev Leró, Androvics Jevrem, Baracsov Jovánnal együtt átadtak a bíróságnak. A nyomozás tovább folyik, mert a pénzhamisítók más telepen levő bolgárokkal is összeköttetésben állottak.

Képkiallítás Debreczenben.

A műpártoló egyesület választmányi ülése.

Debreczen, október 8.

A mozduló, elevenedni kezdő szezon jelentős hullámvetése volt a műpártoló egyesület tegnapi választmányi ülése. Jelentőséget tulajdonítunk annak annyiban, hogy ezen a gyűlésen adta meg az új egyesület a választ arra a sok-sok kérdésre, lesz e az idén képkiallítás.

Örömmel jelenthetjük, hogy igen is lesz képkiallításunk. A műpártoló egyesület jóvoltából, a mely most már új alapszabályaival megkezdheti működését, részünk lesz ebben a jelentős kulturális eseményben, a melyet Debreczen közönsége nagy érdeklődéssel vár. A kik emlékeznek a két év előtti tárlat nagy sikerére, annak művészi hatására, azok örömmel üdvözlnek ezt a hírt. Nyugat-európai kulturváros életéből ennek a mozzanatnak nem szabad hiányozni — nem hiányozhat Debre-

Színházzal szemben

(Kossuth-utca 15. szám)

OTT és MARSCHAL cég

női- és férfi szabó kellékek

dusan felszerelt raktára. Ajánlja a tisztelt vevőinek szíves figyelmébe: Legújabb női gaze nyakkendők, csokort és boák. Különlegességek női- és férfi zsebkendők és bőrkecstyűkben. Most érkezett női- és férfi jäger alsó ing és alsó nadrág.

ezen életéből sem. A szezon hatalmas megnyitása lesz a képzőművészeti tárlat, a mely Debreczen művészi életének tartalmát, szint és előkelőséget fog adni.

A műpártoló egyesület választmányi ülésének lefolyásáról tudósítunk az alábbiakat írja.

A gyűlés megnyitása.

Délután fél hatkor vette kezdetét a gyűlés a városháza nagytermében.

Jelen voltak: Simonffy Imre, Csikos Sándor dr., Komlóssy Arthur, Aczél Géza, Tüdös Kálmán dr., Mihalovits Jenő, Tüdös János dr., Sárváry Lőrincz, Pálffy József, Bakos Tibor, Dalmy László, Szücs Géza dr.

Elnököl Simonffy Imre üdvözölte a megjelent tagokat s felkérte elnöktársát, hogy tegye meg előterjesztését.

Csikos Sándor dr. elmondta, hogy a választmányi ülés első célja a miniszterileg hitelesített alapszabályok bemutatása. A bemutatást tudomásul vették és elhatározták, hogy az alapszabályokat ötszáz példányban kinyomatják s a tagok között kiosztják.

Ennek tudomásul vétele után Csikos dr. belenti, hogy Simonffy I. alelnöki, Puky Gyula főispán pedig az elnöki tisztséget elfogadták. Az egyesület kötelessége most már a 12-iki rendes közgyűlésen mindkét tisztséget választás útján betölteni. Mivel a főispán vasárnap nem lesz itthon, a megválasztást csak jegyzőkönyvi kivonaton adhatják tudtára. A választmány ezt az intézkedést is tudomásul vette.

A képtárlat ideje.

Ezután a gyűlés legfontosabb tárgyára, a képkiallítás ügyére tértek reá. A kiállításra vonatkozólag Csikos Sándor dr. jelezte, hogy az elnökség érintkezésbe lépett a budapesti Képzőművészeti Társulattal, a mely a legmesszebb menő erkölcsi támogatást ígerte az esetleges kiállításra. Leküldt rendező zsűri által elbírált kétszázötven képet, annak féláru szállítását biztosítja, leküldt egy pénztáros kisasszonyt és egy szolgát a rendezés munkáiban való segítségére. Most már csak az a kérdés, hogy a bizottság tagjai óhajtanónak tartják-e a kiállítás rendezését, vagy sem.

Az egyesület választmánya rövid eszmecsere után kimondotta, hogy szükségesnek látja a kiállítás rendezését és ennek sikere érdekében mindent megtesz. A kiállítás november 5-én nyílik meg és 23 ikáig bezárólag tart. Alkalmos helyiség hiányában ezuttal is a városháza nagytermében rendezik. Az egyesület igazgatója: Bosznay István tanulmányuton lévén, az ő teendőit Pálffy József és Bakos Tibor festőművészek fogják végezni. A tárlaton a Képzőművészeti Társaság festményeit fogják kiállítani. A belépti-díj 30 fillér, tanulók számára 20 fillér lesz. Az egyesület tagjai családjuk részére 50 százalékos kedvezményt kapnak. A kiállításon, mint két évvel ezelőtt, az idén is e célból felkért hölgyek fognak felügyelni.

A kiállítás rendezésével megbízott Bakos Tibor és Pálffy József már a napokban érintkezésbe lépnek a budapesti Képzőművészeti Társulattal.

SZÍNHÁZ.

Lotti exredesei. Lotti, ez a bohócs kis angol leány skót ezredesei kíséretében tegnap este újból bevonult szinpadunkra s pajkos jókedvével, pezsgő tempe-

ramentumával hatalmába ejtette a nézőteret csaknem teljesen megtöltő nagyközönséget. Zugott a taps vidám dalai után s különösen a la Fregoli átváltoztatásaival valóssággal elragadta a publikumot a kedves kis Lotti — Felhő Rózi. Tomboló tetszés kész-tette újból meg újból ismétlésre, a mi csak bizonyítja, hogy immár teljes mértékben bírja különben nehezen lelkesülő közönségünk rokonszenvét. — Mellette a két ál-skót ezredes Krémer és Nagy Dezső, valamint Sebestyén jeleskedtek, habár Sebestyénnek figyelmébe ajánljuk, hogy sokkal nagyobb és kiemelkedőbb lenne alakításainak hatása, ha a második felvonás általa próbának vélt bohózatos jeleneteiben jobban előtérbe állítaná a rendező igazgatót. E jelenéseknél egészen neki kellene dominálnia a színpadot. Az előadás különben egészében véve is sikerült volt. —i.

Színházi hírek. Szerdán kerül színpadra Sardou Viktor 4 felvonásos színműve a *Fernande*. A színmű főbb szerepeit Jeszenszky Irén, Menszáros Margit, Ebergényiné Amália, Krémerné Lili, Csige Ilonka, Klenovits György, Pataki Béla és Sebestyén Géza játsszák. Csütörtökön lesz az első tulajdonképeni operette előadás, színpadra kerül Suidney James nagy híri kínai daljátéka *San Toy*. Ez estén mutatkozik be a debreczeni közönségnek Szogyi Giza koloratur énekesnő, a ki a czimszerepet játssza.

ÜTDONSÁGOK.

*** A nőegylet köréből.** A debreczeni jótékony nőegylet elnöksége tudatja a város közönségével, hogy az idén az árvaház részére csak azon utcákon gyűjtenek a kiküldött választmányi tagok, a melyről az idej gyűjtés a rossz tavaszi idő és egyéb okok miatt elmaradt, továbbá azon házaknál, melyek a már feljárt utcákon elmaradtak. Ezzel kapcsolatban azt is tudatja a jótékony nőegylet, hogy a jövő 1903 ik évben a szokásos gyűjtés csak egyszer és pedig vagy tavasszal, vagy ősszel történik. A gyűjtés megkezdéséről és a kiküldött választmányi tagok neveiről hirtelapilag értesíti a közönséget. Mivel pedig a jótékony nőegylet árvaházának fentartása a környöretes szivekre van utalva, igen kérjük városunk minden nemesért áldozni kész közönségét, hogy a gyűjtéssel megbízott választmányi tagjainkat szeretettel fogadni és az árvaház fentartására adományt adni méltóztassanak.

*** Jeles vivótanár Debreczenben.** Hallósy Ödön, a kiváló vivótanár, a ki legutóbb a debreczeni vivóakademián szakképzettsége, biztonsága, ügyességével egyaránt bámulatra ragadta leggyakorlatabb sportférjfiakat is, állandóan Debreczenben telepszik meg s itt vivótermet rendez be. Ezt a hírt sportkörökben bizonyára érdeklődéssel és örömmel veszik tudomásul s hisszük, hogy a jeles tanár debreczeni működése alatt az aranyifjúságot csoportosítja maga köré. Itt említjük meg, hogy Hallósy Ödön a bécsujhelyi csász. és kir. katonai vivóakadémia tanárja volt s vivótermét, a mely modern berendezésével szintén érdeklődésre számíthat, a Biedermann-palotában ren-

dezte be. Az új vivóterem október 15-én nyílik meg s azok, kik a tanulásban részt venni akarnak, már jelentkezhetnek is Hallósy Ödön tanár lakásán, Széchenyi-utca 25. szám. Délelőtt 8—10-ig és délután 2—4-ig.

*** Adózók érdekében.** A városi tisztviselők, nyug- és kegydíjasok, valamint a tanítók fizetési után kivetett 1902. évre vonatkozó IV. oszt. kereseti adó lajstrom 8 napi közszemlére és pedig folyó év október hó 7-től 15-ig a városi számvevőségnél kitétetett. Az érdeklődők ott megtekinthetik és az elleni kifogásaikat a jelzett időben a kir. pénzügyigazgatóságnál megtehetik. Debreczen, 1902. október 7.

*** A görög katolikus iskola.** A debreczeni gör. kath. iskola ellen Csánky Béni tanfelügyelő panaszt emelt. Kifogásolta, hogy az iskola helyiségében egyuttal templom is van s az isteni tisztelet miatt későn kezdenek az oktatáshoz. Ebben az ügyben felterjesztést is intézett Fircsák Gyula munkácsi püspökhöz, gyors orvoslást kérvén. A munkácsi püspök tegnap tudatta a várossal és a tanfelügyelővel, hogy ebben a dologban vizsgálatot indított és annak eredményeként értesítheti mindkét hatóságot, hogy hasonló eset többé ismétlődni nem fog. A püspök értesítését mind két helyen tudomásul vették.

*** Az ácssegédek szakegylete.** A debreczeni ácssegédek szakegylete helyiségét Csapó utca 28. számú házba helyezte át.

*** Szüret a köntöskertben.** A köntöskerti szőlőbirtokosok folyó hó 5-én tartott gyűlésükben elhatározták, hogy a szüretet október hó 22 és 23. napján tartják meg.

*** Football-match a Sport-téren.** A debreczeni torna- és kerékpáros-egyesület ügyvivő elnökétől nyert értesítés szerint közöljük, hogy az említett egyesület által a múlt hóban rendezett országos tornaverseny alkalmával eldöntetlenül maradt labdarugó mérkőzés a máv. gépjavitó műhelyben fennálló „Egyetértés“ dal- és zene-egylet, valamint a debreczeni torna- és kerékpáros-egylet football csapatjai között. Hó 12-én délután kerül döntésre az egyesületi sporttéren. A mérkőzés annál is inkább érdekes lesz, mert mindkét egyesület football csapatja az országos tornaverseny alkalmával tapasztaltak után, a mikor tudomás szerint egyik csapat sem bírta a másikat legyőzni, azóta folyton gyakorolt úgy, hogy ez alkalommal egy szabályszerű football-match lefolyásában fog a közönség gyönyörködhetni. A debreczeni torna- és kerékpáros-egylet, az országos verseny alkalmával kitűzött díját (ezüst serleget) most újból kitűzte, az esetre, ha a mérkőzésben a vendég-egylet football-csoportja lesz a győztes.

*** Szüret a sámsoni kertekben.** A hajdusámsoni szüretet a következő napokon tartatnak: Október 15-én a Nyicsky Budaházy- és Meggyes-kertekben. Október 16-án a közös-kertben. Október 17-én a Kulcsár-kertben. 22-én a Nagy-kert és Vén-kertben.

Haladás és takarékoság

Küri flanel 15 kr. 1 vég 23 m. jó siffon 5.25, 1 vég verseny vászon 5.65, 1 vég sodrott erős szálú Panonia vászon 6.10 Posztó minden színben 35 kr. 1 készlet, 2 ágy s 1 asztalterítő 4 frt 75 kr. Minden 30 koronát tevő vásárlás után (még ha részletekben is) egydíszkötésű könyv díjmentes n. Debreczen, Kossuth-utca 4.

megteremtéséhez új emberek, új szokások, új üzlet, új áruk és sokat megtakarítható oleó **Asztalos József** áruháza eszerint áruk szükségesek van berendezve.

Nagy halmaz őszi szövetek 27 krtól 5 frt 50 krig, mintázott divat bársony 47 kr., selyem paplan 6 frt, nagy klott paplan 3 frt 75 kr.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Franek Mihály besztercebányai törvényszéki irnokot a debreczeni kir. ítélőtáblához helyezte át.

* **Beteg helyettes anyakönyvvezető.** Járossy Lajos helyettes anyakönyvvezető mint részvétellel értesülünk komoly és súlyos beteg. — Tegnap veszedelmes operáción ment keresztül, a mely sokat könnyített állapotán. A derék rokonszenves anyakönyvvezető iránt általános a részvétel.

* **A nőegylet választmányi ülése.** A debreczeni jótékony nőegylet folyó hó 5-éről elmaradt választmányi ülését folyó hó 12-én, azaz vasárnap délután 3 órakor tartja meg árvaházának nagytermében.

* **Franzia tudós Debreczenben.** Érdekes vendége van tegnap délután óta Debreczennek. A délutáni gyorsvonattal Kolozsvárról hozánk érkezett Raymond Recouly francia tudós, a „Temps“ levelezője. — Az illustris francia vendég már huzamos idő óta időzik Magyarországon s élénk figyelemmel tanulmányozza nemzetiségi viszonyainkat. Tanulmányutján a fiatal De Gerandó Félix, az erdélyi előkelő De Gerandó család jeles sarjadéka kíséri. Debreczenbe a hortobágyi élet tanulmányozása végett jött. Recouly tegnap Kardos Albert dr., a Csokonai-kör titkára kíséretében látogatást tett Simonffy Imre kir. tan. polgármesternél, a ki a francia tudóst igen szívesen fogadta. A polgármesternél tett látogatás után Csóka Samu és Kardos doktor kalauzolása mellett kikocsizott a Nagyerdőbe, a hol már természetesen csak az őszi táj hervadásában gyönyörködhetett. Sétakocsizás után a társaság a kaszinóba ment fel, a hol a színházi előadás kezdetéig voltak. Felvonás közben Kardos doktor bemutatta Recoulynek L. Nagy Bálintot és feleségét, a kik a földszinten bérelt helyükről nézték az előadást. A francia tolmács Horvay Róbert dr. tanár volt. Színház után az Angol Királynőben vacsoráztak. Ma reggel városi fogaton a Hortobágyra megy ki a társaság.

* **A honvéd kórház élelmezése.** Tegnap járt le a honvéd kórház élelmezésére kiírt pályázat határideje. Mint katonai körökből kiszivárgott, mindössze két pályázat érkezett be. Mindkét pályázót fővárosi; a helyi pályázót tehát nem lelkesítette a katonai kórház szerződése.

* **Hadnagy és szatócs.** Az őszi hadgyakorlat alkalmával történt Magyar-Csékekén, hogy Rab Ákos debreczeni 3-ik honvéd gyalogezredbeli hadnagy szuronyos örököt állítottatott Löwinger Márton odaváló szatócs boltajtájába azzal a megbízással, hogy egyetlen katonát se bocsásson oda. Löwinger táviratilag emelt panaszt a honvédelmi miniszternél s panaszára tegnap érkezett meg a válasz Biharvármegye alispáni hivatalához. A miniszter nyilatkozatot kért az ezredtől s bebizonyítást

nyert, hogy *Löwinger valósággal szarolta a katonákat. Megesett a többek között, hogy egy pár tojásért hatvankét fillért vett.* Ez volt az indító ok a szuronyos ellentállásra, a miért a miniszter a feljelentést nem vette figyelembe.

* **A hajdudorogi gör. kath.-sok iskolája.** A hajdudorogi gör. kath. egyházközség érdekes határozattal mondotta ki felekezeti iskolájának államosítását. Ad iskolát, felszerelést, fűtést öt tanterem számára, csupán ezt kívánja a kultuszminisztertől, hogy öt tanítóját fizesse az állam. A kultusz miniszter ezt a feltételt természetesen elfogadta és így a hajdudorogi gör. kath. iskola csakugyan állami kezelésbe megy át.

* **Országos agárverseny a Hortobágyon.** A délibábos Hortobágy pusztán e hó 22-én érdekes verseny lesz. Nem afféle csikós, juhász verseny, hanem igazi uri verseny, agárász verseny. Az országos agárász-egyesület rendezti ott ezidei nagy versenyét. Szapáry Pál gróf az egyesület képviselőjében tegnap délelőtt hosszabb ideig értekezett a verseny rendezése ügyében Simonffy Imre polgármesterrel és Király Gyula gazdasági tanácsnokkal. A verseny programja még nincs megállapítva, de már azért is nagyon érdekes lesz, mert a nagy Hortobágyon még idáig ilyen versenyt nem tartottak.

* **Az árvák felruházása.** A ref. egyház árvatartó alapjából felruházott árvák tegnap valamennyien megkapták új gunyáikat. A szegény árvák most már biztosítva vannak a tél hidege ellen.

* **A lakó büne.** Hónapokon keresztül fekvő beteg volt özv. Bisánczy Józsefné, melyből csak a napokban lábolt ki. Betegsége alatt történt, hogy egyik lakója álkulcs segítségével felnyitotta szekrényét s mintegy ötven korona értékű ruhaneműt magához véve megszökött. Bisánczkiné magára maradván, betegsége miatt csak tegnap jelentette fel az esetet a rendőrségnél, hol a tolvaj lakó ellen megindították a nyomozást.

* **A tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál. Jeney Béla Géza gör. kath. 3 éves, özv. Paraciz Ferencz név. kath. 90 éves, Klein Arthur izr. 7 éves.

* **Hortobágyi csikósok Amerikában.** Pár év előtt egy amerikai vállalkozó két hortobágyi csikóst vitt magával Amerikába. A hortobágyi csikósok czirkuszokban léptek fel és az amerikaiak nagyon megszerették a szép, derék, aczélimu magyar fiukat. A csikósok is megkedvelték Amerikát és folyton irogatják a leveleket, milyen jól megy sorjuk. Naponként 6—8 forintot keresnek. Természetes, az ilyen levelektől kedvet kapnak az itthon maradottak is és szeretnének Amerikába menni. Egyik hortobágyi csikós, Jancsó József, kinek testvérbátyja har-

madik éve van a yankek között, tegnap fent is járt a polgármesteri titkári hivatalban és utbaigazítást kért, hogyan juthatna ő ki a dollárok hazájába? Csóka titkár igyekezett lebeszélni szándékáról, ne hagyja el a délibábos pusztát, de eredménytelenül; mert a derék, szép szál csikós legényt csábitják a czimborák és a dollárok, ezért egyidőre kész elhagyni még a feleségét is. Az utbaigazított csikós most már utlevélért folyamodik és azután bucsút vesz a nagy Hortobágytól, a hol ha így változnak az idők és a 14 főre épített zsandár-kaszárnya is tető alá kerül, hova-tovább több lesz a zsandár és a pandur a nagy Hortobágyon, mint a pusztafia, a nyalka csikós.

* **Bosszus tehén.** A paraszt így szól egy festőnőhöz, a ki a tehenét akarja lepingálni:

— Tetszik tudni, hogy ha olyanféle festőnő maga is, mint az, a ki itt volt a múlt évben, akkor nem engedem meg, hogy tehenemet lefesse. A mikor a tehenem annak a festményét meglátta, — két héti nem adott tejet bosszuságában.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, a kik feledhetlen emlékü fiam, Ernő temetésén megjelenni s ezzel mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni kegyesek voltak, ugyszintén az Orosz János tanár ur vezetése alatt megjelent tanítóképzései növendékek részvételükért fogadják hálás köszönetünket. Almády Zsigmond, családja nevében is.

* **Ebesei-ártósi forrasvíz** (szén-savval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüditőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piacztcza 7. szám.

ÉLŐVIRATOK.

Az irsai gyilkosság.

Budapest, október 7. Az irsai rémes gyilkosságnak meg van a tettese. Tegnapelőtt egy nő érkezett a süllye sápi állomáshoz, a kiből a közönség fölismerte Horváth százados gyilkosát. Ez volt a feltűnően szép takarítónő Andu Julia, a kit vasraverve vittek Kecskemétre. A vasuton két börtönőr kísérte, de ez nem gátolta abban, hogy el ne beszélje, hogy sajnálja, miszerint elfogták, mert még nem végezte be munkáját. Mo. tohaanyját és egy birtokosnőt akart megölni. Elbeszélte, hogy került ötven forintért egy fiatal ur hálójába. Az utasok borzadva hallgatták elbeszélését. A szerencsétlen leányt a kecskeméti ügyészség fogházába kísérték.

A Kossuth-párt harozkészen áll.

Budapest, október 7. A függetlenségi párt ma es e ülést tartott, Kossuth Ferencz elnöklésével. A gyűlésnek viharos hangulata volt. A párt elhatá-

Hölgyek figyelmébe.

Darvas Testvérek

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy

zunkban

a legújabb őszi és téli újdonságok raktárra érkeztek, melynek szives meglátására felhívjuk a t. hölgyközönség figyelmét

női- és gyermek felöltő áruház

Debreczen Főtér (Hungária kávéház főszomszédságában).

rozta, hogy Széllt nyilatkozatra szorítja. Megbízta Kossuthot, Barabást és Rát-kayt, hogy ha nem kapnak kielégítő választ a kiegyezés ügyében, erősen támadjanak. Rossz kiegyezésért tegyék felelőssé a kormányt, a dinasztit is. Ezenkívül meginterepellálják a kormányt a Kossuth-ünnepről való elmaradásért.

A szászregeni választás.

Szász-Régen, okt. 7. Ma reggel kezdődött meg a képviselőválasztás szép rendben. Eddig Teleky gróf 208, Urmánczy 219 szavazatot kapott. Még 30 község van hátra.

Szemle az új képviselőházban.

Budapest, október 7. Az új parlamentben ma elhelyezkedtek a képviselők. Megszemléltek az új helyiségeket. A buf-fetnél felterített asztal várta őket. Estebédre megjelentek ott Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi, Fejérváry, Plósz és Lukács miniszterek.

A kiegyezés.

Bécs, október 7. A király Goluchowskyt és Körbert egy órai együttes kihallgatáson fogadta. A kihallgatás a kiegyezéssel áll összefüggésben.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, október 7. Az országos szabadelvűpárt a Loyd-klubban értekezletet tartott. Széllt Podmaniczky elnök üdvözölte. Az üdvözlésre a miniszterelnök válaszolt. Nem nyilatkozhatik még a kiegyezésről — így kezdte beszédét — de biztosítja a pártot, hogy ebben a párt kipróbált, hazafias irányától nem fog eltérni.

Börzeügynök herozeg.

London, ok. 7. Teck herczeg, a walesi herczegnő bátyja egy londoni börzeügynökkel társasceget alapított.

Szélhámos herozeg.

Budapest, október 7. A New-York kávéházban Broglie herczeg mulatott az éjjel. Pinczéréknek tiz koronás borralalokat szórt. A fővárosi orfeumban pedig két mágnással dözölt, a kiket az orfeum igazgatója mutatott be neki. Másnap elutazott a fővárosból. A bőkezű herozeg a bécsi rendőrség ma letartóztatta, kiderült ugyanis, hogy szélhámos. Karlsbádban a svájci szövetségtanács elnöke fiának adta ki magát s azt hazudta, hogy a bonni egyetemen barátja és kollegája volt a német trónörökös.

Osztálysorsjáték.

Budapest, október 7. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 10000 koronát nyert: 28898. 5000 koronát nyertek: 62112 2811 60435 92987 65522 65318 8944 3173.

2000 koronát nyertek: 22474 67098 42119
31864 8241 96241 26194 11129 22140
48387 64724 65050 5144 13558 15412
58701 10012 50897 65145 76023. 10000
koronát nyertek: 84036 78485 61318 79153
12469 40014 51557 36397 25162 92126
73751 80780 38765 40752 45357 31506
83446 93745 7445 16591 29009 52884
23157 73385 93273 35120 23448 26577
14461 19073 29259 14496 32332 4109
12642 8580 84013 53412 5668 42082 16167
93056 20207 46897 13632 35522 610 72973
44167 52165 63746 21207 28576 14248
8666. 500 koronát nyertek: 71929 29593
7624 6137 79961 56605 18335 12380 98824
40896 70654 74992 63666 74550 22349
39349 90977 91601 33759 25288 70817
63233 7158 36762 9114 69971 57735 35715
91012 16167 49370 80812 42256 28642
42256 28642 54366 56629 61619 21151
38384 54025 5124 77222 68617 17803
52591 15909 70643 13957 84123 99598
49560 25453. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

A czár válik a feleségétől.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Szenzációs dolgot jelent Pétervárról a newyorki „World“ Amerika egyik legnagyobb és legkomolyabb napilapja. Azzal a hírrel lepi meg a világot, hogy a czár válni készül a feleségétől, a kitől nem remélhet többé trónörökös. A czárné legutóbb tudvalevőleg idétlent szült és az orvosok közölték a czárral, hogy felesége holt gyermeket hozott világra. A czárra ez a kijelentés rendkívül leverőleg hatott. Mindez azonban még nem érlelte volna meg a czárban azt a szándékot, hogy elváljon a feleségétől, a kihez különben mindig példás odaadással ragaszkodott.

A válási szándék főleg vallási okokra vezethető vissza. Ugyanis Pobjedonoszcev, a szent synodus prokurátora, a ki a czart nevelte és a ki rendkívül befolyást gyakorol reá, mindig nagy ellenszenvvel viseltett a czárné iránt, mert meggyőződése szerint a czárné csak kényszerűségből vette föl az orthodox hitet, de szívében mindig német és protestáns maradt.

Pobjedonoszcev intrikái következtében az orosz főpapság egészen elidegenült a czárnétól, a kit különben az orosz nép sem tisztel, mert az alsó papság is bizonyos ellenséges álláspontot foglal el a „német“ czárnéval szemben.

A czárné zárkózott természete következtében az orosz arisztokrácia sem kedveli őt és az udvar legelőkelőbb emberei egy kövön fujnak Pobjedonoszcevvél, a ki legutóbb úgy nyilatkozott, hogy a czár házassága a czárnéval nem is törvényes, mert a czárné soha sem volt az orthodox hiten.

Most, hogy a czárnétól nem remél trónörökös, a papság és az arisztokrácia azon dolgoznak, hogy a szent synodus találjon valami módot arra, hogy a czárt el lehessen választani a czárnétól. A dolog annál nehezebb, minthogy az orthodox vallás a válást tiltja.

A válást tehát csak úgy lehetne kimondani, ha a szent synodus elfogadja

Pobjedonoszcev azt az álláspontját, hogy a czárné nem lévén orthodox hitű, a házasság érvénytelen. Az udvarnál az arisztokraták és a főpapság körében erős intrika folyik, hogy a czárt a válásra rábírassák.

A czárnénak az udvarnál csak egy hive van és ez Sergius nagyherczeg neje, aki értesítette a czárnét az ellene szőtt összeesküvésről. A czárné azóta teljesen idegbeteg és most még zárkózottabb, mint azelőtt. A „World“ a helyzet jellemzéseül hozzáteszi, hogy a czárné leányait, akik különben igen kedves gyermekek, a nép nem tiszteli és ha anyjukkal kikocsiznak, senki sem köszönti őket.

Minthogy a czár igen vallásos ember, könnyen megeshetik, hogy a papság rá tudja majd beszélni a válásra, annál is inkább, minthogy a legutóbbi lebetégedés óta a czár is elhidegült a feleségétől.

INGATLANOK FORGALMA.

Kun Sándor és neje Posta Juliánna veszik a debreczeni 798 sztkjvben 6468 hrsza foglalt 4 hold 350 □ öl ondódi földet Nánási Péterné Gyulai Zsuzsánától 4000 kor.

Henkel Csirkés Gáspár veszi a debreczeni pusztá elepi 70. sztkjvben foglalt 5 hold 760 □ öl tanya földet özv. Ströbl Venczelnétől 2400 kor.

Czudor János és neje Kozák Mária veszik a debreczeni 821 sztkjvben 3705/b-2 hrsza. foglalt 743 □ öl csapó-kerti szöllőt Balogh József és neje Boldog Juliánától 2800 kor.

Zagyva János és neje Balogh Zsuzsánna veszik a debreczeni pusztá-fancsikai 26 sztkjvben foglalt 25 hold 513 □ öl kaszálót Molnár Sándortól 6000 kor.

Kemecsey Ferencz és neje Pák Eszter veszik a debreczeni 7972 sztkjvben foglalt ujosztásu földet Mercs János és neje Márkus Juliánától 4000 kor.

Balogh József és neje Molnár Anna veszik a debreczeni 6238 sztkjvben 5620/b. hrsza. foglalt 442 □ öl homok-kerti szöllőt ifj. Bujdosó Ferencz és neje Vértesi Zsuzsánától 4900 kor.

Szikszay Szabó Lenke és Dr. Szikszay Szabó László veszik a debreczeni pusztá nagy-cserei 600 sztkjvben foglalt 10 hold 538 □ öl kaszálót Nagy Jánostól 2100 kor.

Dóbbé Bálint és neje Soós Juliánna veszik a debreczeni 1512 sztkjvben foglalt 5 hold 50 □ öl ondódi földet Szücs Istvántól 5000 kor.

Pető István ugyanis mint kiskoru gyermeki gyámja veszi a debreczeni 5480 sztkjvben foglalt Görbe-utca 9 sz. házat Szabó Lajos és neje Polgári Erzsébettől ajándék czímen.

Koroknai Sándor és neje Tar Juliánna veszik a debreczeni 2160 sztkjvben 6779 hrsza. foglalt 11 hold 250 □ öl ondódi földet Grausz Mór és neje Róth Etelkától 10000 kor.

Nagy Lajos neje és Kovács Eszter veszik a debreczeni 1104 sztkjvben foglalt 601 □ öl csapó kerti szöllőt a debreczeni kölcsönös segélyző egylettől 2300 kor.

Czuczor Ferencz és neje Kruasz Zsuzsánna veszik a debreczeni 6578 sztkjvben 4758 hrsza, foglalt 1073 □ öl Zsidó-kerti szöllőt Rácz Gábor és neje Varga Máriától 4600 kor.

NEUHAUSER KÁROLY

Fölkl József utóda.

M. A. V. pálya orás,

Debreczen, Piacz-utca 81. szám.

Ajánlja 25 év óta fennálló raktárát: zseb-, inga-, fali és ébresztő órákból. Javításokat elvállal s készít gyorsan és pontosan egy évi jótállás mellett. Arany és ezüst ékszerek, fülbevalók, köves-, karika-, brillant és gyémánt gyűrűk, arany és ezüst láncok gyári raktára.

Raktárát újabban felszerelte: optikai árukkal, szemüveg és zwickerekkel, melyek javítását jutányosan és gyorsan eszközli.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folyt.)

— Köszönöm — szolt Károly gyorsan megmarkolva a pénzt. De nekem látnom kell Nellyt! A városban van ő?

— Igen, — de ő nagyon szegény.

— Bánom is én akármilyen szegény! Hozzám képest nagyon gazdagnak kell lennie. Én csak a mellett maradok, hogy őt látni akarom, különben vigyázzanak önök magokra!

Pillanatig gondolkozott Gáspár, mielőtt felelt volna.

— Am legyen! meglátandja őt. Jöjjön ma este 10 órakor a csatornai-utcza 52-ik számú házhoz, akkor közlöm önrel, hol és mikor.

— Esküszik ön?

— Esküszöm!

— Jó, én hinni akarok önnek, de őrizkedjek attól, hogy engem megcsaljon, mert ha ezt meg teszi, felkutatom önöket s bevádolom mindkettőjüket, oly igaz, mint élek. Ön tudhatja, hogy én nem szoktam tréfából fenyegetőzni.

— Mondtam már, hogy ma este találkozzunk és akkor eleget teendek óhajának.

— Így már meg leszek elégedve, Trehern. Most megyek valamit falni, mert tegnap reggel óta semmit sem ettem.

— Ezt mondva Welford egy közel levő lebuja irányzá lépteit, de a helyett, hogy ennek lépcsőin alászállott volna, néhány pillanatig megállapodott azokon s csakhamar ismét az utcán termett és észrevétlenül utána sompolygott a tova haladó Gáspárnak.

Gáspár sebes léptekben haladt az 5-ik sétány felé.

Átkozott! — mormogá. Ugyan ki is álmodhatta volna meg, hogy ez a nyomorult ép e pillanatban bujjék elő? Nem érhetett volna ennél nagyobb szerencsétlenség. Ő gonoszul keresztet vonhat minden számításomra és épen most, midőn minden oly jól ment. E bajt minden erővel el kell háritani. Félszégegek itt mit sem használnak, mert ekkor veszve volnánk.

Így töprengve érte el Evelyn lakását.

(Folyt. köv.)

Az őrangyal.

Regény.

Írta: **Thau Gyula.**

Folytatás.

Nagyon szerette a család tagjait s az utóbbi időben különösen megszerette Jolánt. Már a megghiusult esküvőnél elhatározta, hogy Jolánnak a Béla feleségévé kell lenni. Ez a terv foglalkoztatta akkor is, mikor Lánzy Kálmánt nyomról-nyomra követte és egy pillanatra se tévesztette szeme elől.

— Vajjon mit fog tenni? Hová, merre megy? Mit csinál? Nem tévesztetem szem elől. Követni fogom minden lépését.

Lánzy pedig Hortoványival együtt egyenesen a vasuti állomáshoz ment. Egy más mellett baladtak. Ottai Döme messziről követte őket. Annyit egészen biztosan megállapíthatott, hogy a két ember egy szót sem váltott egymással. A vasuti állomáshoz mentek. Hortoványi nyomban megváltotta a jegyet, Lánzy pedig gondolatokban elmerült sétált az állomás előtt. Egy darabig még küzdött magával. Nem tudta megállapítani, hogy mit tegyen. Ottai Döme nézte és figyelte az izgatott embert. Ugy hitte, hogy még ott marad Kápolnán. Ha ezt merészelné, akkor szembeszáll vele. Csalódott. Lánzy végre is úgy tett, mint Hortoványi. Ő is megváltotta jegyét.

Ottai Döme nem habozott szkái. Ő is váltott jegyét. Tudta, hogy Lánzy ha már megy, csak haza meg. Őda váltott ő is jegyet. Utána megy. Végre is számadása van vele. Végeznük kell. Nem maradhat megtorlás nélkül, a mit tett.

A vonat megérkezése után mind a hárman felszállottak. Hortoványi egy első osztályu kocsi ment, Lánzy akkor kiállott először utána:

— Pali! Ide gyere!

Hortoványi nem reagált. Lánzyt látólag bosszantotta ez. Nem jössz, gondolta magában, én se megyek utánad és beszállott egy másik kocsiosztályba.

— Jól vagyunk! — gondolta Ottai Döme és ő is felszállott egy egészen külön szakaszba. Ezek nem beszélgetnek egymással. Helyes. Majd beszélek én külön-külön velük.

Ottai Döme elhelyezkedett a kényelmes ülésen és boldogan gondolt arra, hogy ő most milyen szép dolgot cselekszik a Bogáti család érdekében.

Folyt. köv.

SZINLAP.

Ma szerdán „A” bérletben

FERNANDE.

Színmű 4 felvonásban.

SZELÉLYEK:

André	— — — —	Klenovits György.
Pomero	— — — —	Pataki Béla.
Roqueville	— — — —	Sebestyén Géza.
Brancassin	— — — —	Nagy Dezső.
Anatole	— — — —	Pápai Lajos.
Cyvy vicomte	— — — —	Vinágháty Lajos.
Frederik	— — — —	Szilágyi Aladár.
Paracsnok	— — — —	Farkas Béla.
Maresquier	— — — —	Irmai Béla.
Báró	— — — —	Vági Henrik.
Tábornok	— — — —	Vámos Jenő.
Clotilde	— — — —	Jeszenskyné I.
Fernande	— — — —	Menszáros Margit.
Georgette	— — — —	Hahnel Aranka.
Senchalné	— — — —	Ebergényiné.

Holnap esütörtökön „B” bérletben:

SAN-TOY.

Khinai daljáték.

Minden külföldinél jobbák és olcsóbbak!

Bebizonyított dolog, hogy a

A „Debreczeni Vasöntöde és Géplakatosság”

aranyéremmel kitüntetett ók szerkezetű, erőátvitteles

borsajtóinál

nagyobb erőfejtés már csak víznyomású présekkel lehetséges. Nem vásári lakatosáru! Minden részében szakszerűen készített, erőteljes gépezetek, melyek feltétlenül jótállással egyedül a gyártelepen kaphatók: Péterfia, Hadházi-u.

Mihalovits J. gyógyszerháza „Kigyó”-hoz

Debreczen, Főpiaoz. A városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen főmmentes s kiváló hatásu

„Mollitergin”

arc s kéz bőr finomító széplítő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinrel, hatásra nézve azokat jóval fölülmulja. Hatása gyors és biztos! A szélkifújta arcot, vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s powder alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan!

Egy üveg „Mollitergin” ára 1 korona.

Haszonbérlet.

H.-Nádudvaron, Kaba vasuti állomáshoz közel, gazdasági épületekkel és lakással ellátott

ezer kis holdas birtok

melynek egyik fele a „Bojáron,” másika a „Sóstelken” fekszik, 1903. év őszétől haszonbérbe adatik.

Érdeklődők részletes felvilágosítást Dr. Igaz Pál békési ügyvédtől nyerhetnek.

Megérkeztek

a legújabb

■ női ruhaszövetek, ■

francia flanelek, mosó vellek,

szőnyegek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

vászon, készfélék, raktárába.

Debreczen, Kistémpom-bazár.

Pártoljuk a helyi ipart!

Szőlőtermelők

figyelmébe!

Van szerencsém a t. szőlőgazdák becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu

borsajtóimat,

melyek kitűnő minőségűek és háromszoros átvétellel van ellátva, úgy hogy eddigi bármilyen gyártmányu sajtónál nagyobb erőt kifejtsanak annak dacára, minél erősebben szorít, annál könnyebben hajt. Ne vásároljon tehát senki addig borsajtót, míg személyesen meg nem győződött a nálam állandóan készülő és raktáron levő kész borsajtók ezen rendkívül praktikus előnyeiről, már csak azért is, mert mindezen előnyök dacára rendkívül olcsó árban árusítom ezeket, hogy ezáltal hasznos szolgáltatást tehessenek a szőlőgazdák e nemű érdekeinek előmozdítására.

Számos megrendelést kérve, vagyok mély tisztelettel:

PREIZLER MÓR,
műlakatos.

Debreczen, Deák Ferencz-u. 22.

Pártoljuk a helyi ipart!

Géprészek vasosztorgályozás a leglátványosabb ár mellett.

Saját gyártmányu borsajtók.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.
Ezélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Gépész, ki hosszabb ideig volt nagy uradalomba és gőzmalomba, állást keres. Értekezhetni B. K. Darabos-u. 63.

Varróleány házakhoz ajánlkozik varrni. Czim a kiadó-hivatalban.

Uj tej-üzlet Csapó-utca 19 sz. Naponta kétszer friss tej kapható.

Egy 11 éves leánykát polgári iskolára elkészíteni kerestetik egy izraelita nevelőnő. Klein Miksa, Piacz-utca 66.

Nősülni óhajtott fiatal ember fényes üzlettel. Ajánlatok „Művész 28” czimben a kiadóba kéretnek.

Butorozott külön bejárattal szoba előszobával fiatalember részére kiadó a Hungáriával szemben (Scheffer ház, emelet.)

Lakás modern 4 szobás kényelmes, melék helyiséggel, fürdőszobával, vízvezetékekkel kiadó. Piacz-u. 71. Értekezhetni a butor üzletben.

Bivaly tej kapható Piacz-u. 41. sz. (emelet.)

Ké darab jó fiatal kövér sértés eladó. Rákóczy-utca 45. szám.

Czimbalom tanító és alaposan tanít czimbalmozni. Méliusz-tér 14 szám.

Csapó-u. 48 sorszámú ház előnyös feltételek mellett eladó. Ugyanott 3 szoba, előszoba, konyha, kamara, pincze s fás szinből álló utcái, valamint több udvari lakás október, illetve november 1-től kiadó. Értekezhetni lehet Nagy Ferenc bankigazgatóval Rákóczy-u. 5 sz. a.

Érmelléki asztali bor

H. K. Szentimrei, 1901 évi termés hordószámra, és hectoliterenként is eladó. Arany János-u. 3. sz. a.

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. sz. alatti házmuáru részletüzletére a m. t. vevőközönség b. figyelmét felhívja. Mindenféle őszi és téli ujdonságok már megérkeztek és a legjutányosabb árak mellett, havi, vagy heti részletfizetésre árusítatnak.

Trafik üzlet elutazás végett azonnal átadó. Czim a kiadóban.

A legszebb Tennis flanelek, velemek, blouzek, alsószoknyák, kötének a legolcsóbb árban beszerezhetők MÁRTON GYULA divat és rövidáru üzletében Bika szálloda mellett.

A halápon 44. sz. alatt eladó egy kazal tuskó.

Bevásárlási utamról hazaérkeztem. Ajánlom az összes őszi és téli árukat, mindenféle női- és férfi divat kelmék, kész női felöltök gallérok férfi-, fiu- és gyermek öltönyök, téli kabátok. Vászón, kanavász, schiffon és grádlík, ágy és asztalterítők, szőnyegek, férfi- és női fehéreneműek. Tükrök, képek, és zenélő automaták. Havi, vagy heti részletfizetésre bámulatos olcsón beszerezhetők be. **Kaiser Salamon**, Hatvan-utca 2. szám alatti üzletében.

Katonakeztyük tisztítását

javitással együtt párját 8 krért, glass-keztly tisztítását jutányos árért vállalom. Kéte utca 87. sz.

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk előállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímemre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.

Sértés hizlaló

közönség érdekében miniszterileg engedélyezett Somogyi-féle emésztési táppor kizárólagos képviselőnkél

Honig Emil

Hatvan-utca 49. szám alatt nagyban és kicsinyben kapható.

Pozsonyi kiállításon arany éremmel kitüntetett

Weisenbacher-féle cognacot

ajánljuk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe, mint valódi és tiszta borpárlatot és kérjük össze nem tévesztetni ama sok, csak hideg keverés uton készült árukkal.

HANKUS és CSERVENYÁK, tulajdonosok.

Kapható Debreczenben:

Kontsek Géza, Komlóssy Lajos, Félégyházy János, uraknál.

Nagy választék Cloth, Siffon, Lüsztér és Karton köténekben.

Uj üzlet.

Zengevald Géza,

rőfös és rövidáru kereskedése,

(Debreczen. Bika szállodával szemben.)

Az őszi idény beállításával ajánlom

a T. közönségnek dusan berendezett raktáramat igen jutányos árakban, u. m. Téli nagy- és kis gyapju posztó kendők, divatos Caschmir fejkendők, Téli alsó ruhák, férfiak, nők és gyermekek részére, Téli kötött harisnyák és keztlyük, Téli barchet alsó szoknya és gyermek alsó zárt nadrág, Divatos szintartó velemek, férfi ingek, kemény, puha elejű és háló ingek, Női ingek és háló rektli (Korzeta), Kis gyermek horgolt garniturák, pólya párnák és himzett posztó kocsi terítők. Nagy választék jó mosó, karton, zephir selyem, batísz és satenekben. Igen jó szabásu miderek. Csipke, szalag, dísz zsinór és himzett stráfok meglepő választékban.

Mennyasszonyi koszoru és fátyolok.

Férfi-, női szabó-kellékek és rövidáruk:

fogkefe és H. Kiehlhauzer grázi mosó szappan és még itt fel nem sorolt árukat kis polgári haszonnal szolgálók.

Kérve a t. cz. közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel:

Zengevald Géza,

Bika szállodával szemben.

Szines, selyem, Cloth alsó szoknyák.

Debreczen, 1902 Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Uj tűzifa telep.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására adni, hogy a Hennel-féle 13. sz. alatt lévő Vargakertben, az ispotály lapos átellenében egy

tűzifa raktárt

nyitottam, hol mindenféle fa u. m.: varga-, bükk-, gyertyán- és cserfa

mázsa és ölszámra, ugyszintén felvágva a legjutányosabb áron kapható. Megrendelések: a

telepen,

továbbá Lindenfeld Jenőnél Városház u. 2. szám alatt és lakásomon Degenfeld-ter 2. szám alatt az emeleten elfogadtatnak.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel:

Hay Lároly.

Több

száz vég finom

2.-3.-4.- és 5. forintos

nőiruhaszövet

leszállítva

85 kr., frt. 1., frt. 1'20

és frt. 1'50-ért

kapható:

BOSZNAY J. ÉS TÁRSA,

divatáruházában,
Kocsuth-utca 5. szám.

Nagy választék férfi nyakkendő, zsebkendők és téli harisnyákban.

Nagy választék gyapju, haraszt, horgoló és kötő pamutokban.